

1. Tytuł kursu – <b>Spójność terytorialna w Unii Europejskiej</b>
2. Semestr – 6, specjalność: ZPiFSUE rok akadem.2007/2008
3. Autor kursu – prof. zw. dr hab. Mirosława Klamut
4. Opis kursu – Polityka spójności terytorialnej ma do spełnienia bardzo istotną rolę w zapewnieniu zrównoważonego i trwałego rozwoju terytorialnego Unii Europejskiej. Wzmocnienie spójności terytorialnej powinno prowadzić do zmniejszenia nie tylko dysproporcji w poziomie rozwoju regionów, ale przede wszystkim zacofania regionów najsłabiej rozwiniętych, w tym również obszarów wiejskich. Uwzględnienie wymiaru terytorialnego sprzyja eliminacji ograniczeń ogólnego potencjału wzrostu, których wiele skupia się na obszarach przygranicznych i ponadgranicznych. Koncepcja spójności terytorialnej stanowi uzupełnienie spójności gospodarczej i społecznej.
5. Tematyka poszczególnych zajęć: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <u>Wkład polityki spójności w rozwój Unii Europejskiej.</u> <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Zmniejszające się różnice pomiędzy krajami UE oraz pozostające zasadnicze wyzwania</li> <li>b) Postępy w procesie konwergencji w regionach szczególnie zapóźnionych w UE.</li> </ol> </li> <li>2. <u>Umocnienie konkurencyjności i tworzenie miejsc pracy na obszarach o trwałych barierach terytorialnych ograniczających rozwój.</u> <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Regiony problemowe to nie tylko te, które cechuje najniższy poziom PKB na mieszkańca.</li> <li>b) Brak równowagi terytorialnej w zakresie rozkładu miast (dysproporcje między obszarem centralnym a peryferią).</li> </ol> </li> <li>3. <u>Wyzwania dla obszarów doświadczających trudności w dostępności do głównych rynków zbytu.</u> <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Typowe problemy obszarów spowodowane aspektami natury geograficznej (obszary górskie, obszary wiejskie izolowane, obszary wyspiarskie).</li> <li>b) Obszary przygraniczne.</li> </ol> </li> <li>4. <u>Współpraca państw i regionów w zakresie spójności terytorialnej przy pomocy struktur sieciowych.</u> <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Uwarunkowania instytucjonalne i administracyjne odnoszące się do programów Interreg.</li> <li>b) Sukcesy Inicjatyw URBAN, ADEPT, EMPLOYMENT, EQUAL.</li> </ol> </li> <li>5. <u>Nowy cel polityki spójności na okres 2007-2013. Europejska współpraca terytorialna.</u> <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Rodzaje współpracy – ponadgraniczna, międzyregionalna oraz ponadnarodowa.</li> <li>b) Europejska Strategia Sąsiedztwa oraz jej realizacja przy pomocy Instrumentu Nowego Sąsiedztwa i Partnerstwa.</li> </ol> </li> <li>6. <u>Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla polityki spójności terytorialnej na lata 2007-2013.</u> <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Zwiększenie atrakcyjności Europy i jej regionów pod względem inwestycji i zatrudnienia.</li> <li>b) Rozszerzenie i poprawa infrastruktury transportowej.</li> <li>c) Wkład miast we wzrost i zatrudnienie.</li> <li>d) Działania na rzecz obszarów wiejskich oraz obszarów o niekorzystnym położeniu ze względu na warunki przyrodnicze.</li> </ol> </li> <li>7. <u>Działania wspierające współpracę, transgraniczną, transnarodową i międzyregionalną w okresie 2007-2013.</u> <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Zwiększenie konkurencyjności obszarów przygranicznych poprzez innowacje i działania z zakresu badań i rozwoju.</li> <li>b) Wyzwania i szanse spowodowane zmianą zewnętrznych granic Unii po rozszerzeniu.</li> <li>c) Europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej – instytucja zarządzająca wybranymi programami współpracy.</li> </ol> </li> <li>8. <u>Scenariusze przemian przestrzeni europejskiej.</u> <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Konkurencyjność jako czynnik przemian przestrzeni europejskiej.</li> <li>b) Spójność jako czynnik kształtujący przemianę dostosowań w przestrzeni europejskiej.</li> </ol> </li> </ol>
6. Literatura: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Nowe partnerstwo dla spójności. Konwergencja, konkurencyjność, współpraca. Trzeci raport</li> </ol>

<p>na temat spójności gospodarczej i społecznej, Komisja Europejska, 2004.</p> <p>2. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, maj 2007.</p> <p>3. Wytyczne UE. Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla spójności, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.</p> <p>4. Growing regions, growing Europe. Fourth report on economic and social cohesion, European Commission. May 2007, Luxembourg.</p> <p>5. Wytyczne UE. Strategiczne wytyczne Wspólnoty dla rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, marzec 2007.</p> <p>6. Ocena postępów Polski w zakresie spójności z Unią Europejską, Raport 2007, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, lipiec 2007.</p>
7. Wymagania wstępne – brak
8. Efekty kształcenia – Zdobycie wiedzy o polityce spójności terytorialnej Unii Europejskiej, jej celach, formach realizacji oraz sposobie finansowania różnych programów pogłębiających spójność terytorialną Unii Europejskiej. Analiza doświadczeń Wspólnoty obejmuje okres od 2000 do 2013 r.
9. Forma kursu – wykład
10. Liczba godzin w semestrze – 15
11. Liczba miejsc – brak ograniczeń
12. Forma zaliczenia – frekwencja, praca pisemna